

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden -- sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen.

Het **PAROOL**

24-12-2014

Tsunami: Hoe vergaat het een moeder na de dood van haar dochter?

'Je moet in de overleefmodus'

MAXIME SMIT

Vrijdag is het tien jaar geleden dat een tsunami Zuidoost-Azië overspoelde. De oudste dochter van Ingrid Rering (51) uit Diemen overleed tijdens vakantie in Koh Phi Phi. Nu komt er een boek.

Als Ingrid Rering op tweede kerstdag 2004 op het strand van Koh Phi Phi een witte strook vanuit de zee op de kust en haar twee dochters ziet afkomen, denkt ze dat het een groot uitgevallen golf is. Maar als een Thaise jongen alle strandstoelen begint op te ruimen en de golf wel heel veel lawaai maakt, realiseert ze zich dat de situatie niet normaal is. Water trekt Rering onder. Ze vindt haar toenmalige man, maar van hun twee tienerdochters is geen spoor. Later blijkt dat de oudste, Dominique van 17, is overleden.

Ingrid Rering kan er rustig over vertellen. Na tien jaar neemt ze nu de tijd om alle emoties een plaats te geven, zegt ze. Ze heeft een boek geschreven over de afgelopen jaren en de dood van Dominique. Weer boven water heet het. Begin volgend jaar brengt ze het in eigen beheer uit.

Na de tsunami is voor Rering alles veranderd: dochter weg, baan weg, haar huwelijk loopt op de klippen, haar moeder overlijdt. Rering spreekt van een leven voor en na de tsunami: "Na de tsunami ben ik maar door- en doorgedaan. Je zet je overleefmodus aan. Maar je moet ook verdriet doormaken. Jezelf de tijd gunnen om een dag te huilen."

Rering heeft de afgelopen jaren geprobeerd er iets constructiefs uit te halen. Ze is een coachpraktijk begonnen waarin ze mensen begeleidt met trauma's en in hun rouwverwerking. "Door het verdriet heen leer je waar je eigen krachten liggen."

De dagen na 26 december 2004 beschrijft Rering als een van wachten en verschrikkelijk hopen. Dochter Isabelle blijkt in een ziekenhuis te zijn beland, maar zij is haar oudere zus uit het oog verloren toen ze door de stroming werd weggesleurd. Dominique wordt pas op 5 januari geïdentificeerd, onder meer op basis van haar tongpiercing, die ze ooit stiekem liet zetten. Met haar getinte huidskleur was ze in eerste instantie voor een Thaise aangezien.

Rering omschrijft de toen 17-jarige Dominique als een 'lief, zacht meisje', maar ook een

die flink pubert. School interesseert Dominique niet: ze wil een cateringbedrijfje beginnen. Na Dominiques dood vindt Rering vervalste absentiebriefjes die haar dochter voor zichzelf en klasgenoten schreef. De avond voor vertrek naar Thailand maken moeder en dochter ruzie over Dominiques onopgeruimde kamer. Het heeft Rering enorm veel moeite gekost om die ruzie van zich af te zetten.

"Ik kan me niet herinneren of ik voor de vakantie nog tegen Dominique heb gezegd dat ik van haar houd. Ik ben geen knuffelaar. Ik hoop dat ze wist dat mijn liefde voor haar onvoorwaardelijk is. Toen ik onder water werd getrokken, dacht ik dat de meisjes het niet hadden overleefd en dat ik zou verdrinken. Het deed me niets om dood te gaan als het zou betekenen dat ik bij mijn kinderen zou zijn."

Inmiddels woont Rering met haar jongste dochter in een flat in Diemen. Met Isabelle (22) gaat het goed. "Ze is sterk," zegt Rering. "We hebben veel aan elkaar." Dat het huwelijk met de vader van Isabelle en Dominique is stukgelopen, wijt Rering niet aan de tsunami. Die heeft het versneld, zegt ze. "Maar ik denk dat onze basis al niet goed meer was. Na de dood van Dominique viel het systeem uit elkaar dat we met ons vieren hadden. Mijn ex en ik konden elkaar niet meer vinden."

Tweede kerstdag viert Rering nu al jaren met familie, juist na de dood van Dominique. Er wordt gekookt bij een zus. "Dominique was dol op familiebijeenkomsten," zegt Rering. In de woonkamer herinneren foto's aan de oudste dochter: een schoolfoto en een groot, lossier portret met wapperende haren. Rering heeft bijna alle spullen van Dominique bewaard: kleding, dagboeken, babykleertjes. "Mijn eigen kleren pasten hier nauwelijks in de kast."

Zo verdrietig als de afgelopen jaren zijn geweest, ze ziet lichtpunten in de toekomst, benadrukt Rering. Ze heeft een nieuwe relatie en met het boek heeft ze veel van zich af kunnen schrijven. Rering hoopt dat *Weer boven water* een troost is voor anderen die ook met een ingrijpende gebeurtenis te maken hebben. "Ik heb een ode aan het leven willen schrijven. En dat leven kan van het ene op het andere moment heel anders lopen."

De ramp met de MH17 deed Rering bijvoorbeeld het afgelopen jaar weer heel erg aan de tsunami denken. "Het is zo onwerkelijk. In Thailand was dat ook: de foto's van vermisten in de ziekenhuisgangen. Net alsof het niet echt was."

Op www.ingridrering.nl is meer informatie te vinden over het boek *Weer boven water*

Regio niet voorbereid op nieuwe tsunami

Zuidoost-Azië is niet voorbereid op een tsunami als die in 2004. Dat blijkt uit gesprekken die persbureau Reuters met betrokkenen heeft gevoerd. Waarschuwingmateriaal dat na de tsunami is geïnstalleerd, blijkt beschadigd. Een systeem in India dat per sms waarschuwt, werkt niet goed genoeg om afgelegen gebieden te bereiken en inwoners van bijvoorbeeld Indonesië weten nog steeds niet waar ze heen kunnen vluchten. Wel zijn er fikse verbeteringen.

Zo worden tsunamicentra inmiddels binnen tien minuten gewaarschuwd zodra zich een aardbeving voordoet. Het probleem ligt vooral bij wat daarna gebeurt. Zo bleken waarschuwingssirenes in het Indonesische Atjeh in 2012 niet te werken toen daar een aardbeving in de buurt plaatsvond. Zorgen komen ook uit Thailand, waar geklaagd wordt over soms ondermaats materiaal. "Als een tsunami vandaag plaatsvindt, zijn we dan voorbereid? Nee," zei het voormalige hoofd van het nationale rampencentrum.